Parlament Europejski
2014-2019

Dokument z posiedzenia

B8-0448/2017

28.6.2017

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie pytania wymagającego odpowiedzi ustnej
B8-0319/2017

zgodnie z art. 128 ust. 5 Regulaminu

w sprawie opracowania ambitnej strategii przemysłowej UE jako strategicznego priorytetu na rzecz wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i innowacji w Europie
(2017/2732(RSP))

Paloma López Bermejo, Ángela Vallina, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka, Kateřina Konečná, Neoklis Sylikiotis, Marie-Christine Vergiat, Eleonora Forenza, Martina Anderson, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Takis Hadjigeorgiou
w imieniu grupy GUE/NGL

B8-0448/2017

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie opracowania ambitnej strategii przemysłowej UE jako strategicznego priorytetu na rzecz wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i innowacji w Europie
(2017/2732(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 9, 151, 152, art. 153 ust. 1 i 2 oraz art. 173,

– uwzględniając art. 174 TFUE dotyczący spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zwłaszcza na obszarach podlegających przemianom przemysłowym,

– uwzględniając art. 14, 27 i 30 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 października 2012 r. zatytułowany „Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego” (COM(2012)0582),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 października 2016 r. w sprawie potrzeby europejskiej polityki reindustrializacji w świetle niedawnych spraw Caterpillar i Alstom[1],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie polityki przemysłowej w erze globalizacji[2],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 kwietnia 2016 r. zatytułowany „Cyfryzacja europejskiego przemysłu. Pełne wykorzystanie możliwości jednolitego rynku cyfrowego” (COM(2016)0180),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2016 r. w sprawie dumpingu socjalnego w Unii Europejskiej[3],

– uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, w szczególności jej art. 22 i 23 dotyczące praw gospodarczych i społecznych oraz prawa do pracy,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie cyfryzacji europejskiego przemysłu UE[4],

– uwzględniając konkluzje Rady z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie przyszłej unijnej strategii na rzecz polityki przemysłowej,

– uwzględniając pytanie do Komisji wymagające odpowiedzi ustnej, dotyczące

[1] Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0377.
[2] Dz.U. C 199E z 7.7.2012, s. 131.
[3] Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0346.
[4] Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0240.

opracowania ambitnej strategii przemysłowej UE jako strategicznego priorytetu na rzecz wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i innowacji w Europie (O-000047/2017 – B8-0319/2017),

– uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że na przemysł europejski przypada ponad połowa eksportu UE, około 65 % inwestycji w badania i rozwój oraz ponad 50 mln miejsc pracy (w formie zatrudnienia bezpośredniego i pośredniego, co odpowiada 20 % miejsc pracy w UE);

B. mając na uwadze, że przemysł wytwórczy odpowiada za 65 % prywatnych wydatków na badania i rozwój, w związku z czym wzmocnienie naszej bazy przemysłowej ma kluczowe znaczenie dla rozwijania doświadczenia i wiedzy specjalistycznej w UE;

C. mając na uwadze, że przemysł wytwórczy w Unii Europejskiej zmniejszył się o 7 % w okresie 2008–2013 r.;

D. mając na uwadze, że gospodarki w południowej części Unii Europejskiej szczególnie ucierpiały z powodu malejącej produkcji w przemyśle wytwórczym w okresie 2007–2016;

E. mając na uwadze, że reindustrializacja peryferyjnych gospodarek w Europie ma kluczowe znaczenie dla unikania dalszych zakłóceń równowagi gospodarczej w UE; mając na uwadze, że rozwijaniu przemysłu musi przyświecać cel godzenia wzrostu i tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości ze zrównoważeniem społecznym i środowiskowym;

F. mając na uwadze, że przemysł europejski odczuwa obecnie poważny spadek popytu wewnętrznego w związku z wpływem środków oszczędnościowych na płace, wydatki publiczne i cięcia podatkowe, co powoduje nieustanną utratę miejsc pracy i spadek inwestycji przemysłowych oraz nie rokuje niezbędnego ożywienia gospodarki europejskiej;

G. mając na uwadze, że aby zapewnić spójność gospodarki europejskiej, należy rozwijać zróżnicowaną bazę przemysłową we wszystkich państwach członkowskich i unikać nadmiernej koncentracji produkcji o wysokiej wartości dodanej jedynie w kilku państwach;

H. mając na uwadze, że badania, rozwój i innowacje w tym sektorze mają kluczowe znaczenie dla europejskiego przemysłu; mając na uwadze, że zamykanie zakładów często prowadzi do nieodwracalnej utraty technologii i wiedzy fachowej oraz ubytku kwalifikacji siły roboczej w przemyśle;

I. mając na uwadze, że w obliczu globalnych wyzwań, takich jak zmiana klimatu, ważne jest, by efektywność energetyczna i efektywne gospodarowanie zasobami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym znalazły się w centrum odnowy europejskiego przemysłu;

J. mając na uwadze, że skuteczna i spójna polityka przemysłowa, zdolna do wzmocnienia bazy produkcyjnej wszystkich państw członkowskich, jest jedynym sposobem na

uniknięcie pogarszania się sytuacji społecznej w odniesieniu do polityki przemysłowej, spójności i rozwoju;

K. mając na uwadze, że duże międzynarodowe koncerny przemysłowe często taktycznie przenoszą produkcję, wykorzystując istniejące luki w prawie podatkowym i przepisach dotyczących niewypłacalności w celu maksymalizacji zysków poprzez przeniesienie majątku z jednego kraju do drugiego, co stanowi zagrożenie dla struktury przemysłowej państw członkowskich;

L. mając na uwadze, że inwestycje publiczne i ambitna polityka publiczna w zakresie innowacji, sprzyjająca produkcji wysokiej jakości, innowacyjnych i energooszczędnych produktów oraz promująca zrównoważone procesy, są niezbędne do tego, by przemysł europejski mógł rozkwitnąć;

M. mając na uwadze, że absolutnie niezbędne jest, by europejska strategia przemysłowa kształtowała digitalizację w sposób sprawiedliwy społecznie, gdyż obecna digitalizacja przemysłu zaostrza istniejące tendencje w odniesieniu do niestabilności warunków pracy w przemyśle wytwórczym poprzez utratę kwalifikacji, eksternalizację i podwykonawstwo produkcji; mając na uwadze, że digitalizacja stwarza również okazję, aby zwiększyć odporność i stabilność gospodarki w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym; mając na uwadze, że fundamentalne znaczenie ma przewidywanie nowych umiejętności wymaganych w zmieniającym się środowisku cyfrowym poprzez zaangażowanie partnerów społecznych, przy czym należy zadbać o to, aby pracownicy otrzymywali odpowiednie szkolenia dzięki wkładom pracodawców i państw członkowskich; mając na uwadze, że robotyzacja i digitalizacja stanowią szczególne wyzwanie w zakresie interakcji między człowiekiem a maszyną i ochrony danych oraz że należy przyjąć odpowiednie przepisy w odpowiedzi na te wyzwania;

N. mając na uwadze, że sprawiedliwy handel międzynarodowy produktami przemysłowymi musi zapewniać poszanowanie praw pracowniczych, zasad ochrony środowiska oraz innych standardów społecznych i podatkowych;

O. mając na uwadze, że kobiety są obecnie niedostatecznie reprezentowane w przemyśle i wykluczone z większości stanowisk naukowych, inżynierskich i kierowniczych oraz z wyższych szczebli hierarchii zawodowej;

Pobudzenie gospodarki realnej przez zrównoważoną politykę reindustrializacji

1. podkreśla zasadniczą rolę przemysłu jako siły napędowej wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i innowacji w Europie;

2. podkreśla, jak ważne jest umacnianie i modernizowanie bazy przemysłowej w Europie, zwiększenie spójności europejskiej dzięki inwestycjom publicznym i skoordynowanej europejskiej polityce przemysłowej przyczyniającej się do zrównoważonej modernizacji i spójności regionalnej za pomocą podejścia terytorialnego;

3. zwraca się do Komisji o przedstawienie na początku 2018 r., wraz z państwami członkowskimi, wniosku ustawodawczego dotyczącego strategii Unii na rzecz spójnej i kompleksowej polityki przemysłowej mającej na celu reindustrializację Europy, która to strategia ustanowi konkretny plan działań przewidujący ambitne cele i terminy

odnoszące się do działań o charakterze ustawodawczym i nieustawodawczym, aby możliwe było osiągnięcie tych celów; wzywa Komisję do oparcia tej strategii na ocenie skutków włączania polityki przemysłowej do głównego nurtu unijnych strategicznych inicjatyw politycznych i szeroko zakrojonego dialogu z udziałem zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych i środowiska akademickiego; kładzie nacisk na fakt, że taka strategia Unii musi opierać się między innymi na digitalizacji (w szczególności na integracji inteligentnych technologii, analityki dużych zbiorów danych oraz robotyki w ramach przemysłowych łańcuchów wartości), zrównoważonym rozwoju, gospodarce o obiegu zamkniętym, efektywności energetycznej i odpowiednich zasobach; uważa, że europejskie ramy regulacyjne powinny umożliwiać przemysłowi dostosowanie się do takich zmian i podejmowanie działań z wyprzedzeniem, aby przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości, wzrostu i konwergencji regionalnej;

4. apeluje o regionalnie zrównoważoną strategię przemysłową, która będzie w stanie zlikwidować lukę między najbardziej a najmniej uprzemysłowionymi regionami państw członkowskich, przyczyniając się do realizacji celów w zakresie konwergencji regionalnej;

5. wzywa do dokonania przeglądu polityki konkurencji i zasad pomocy państwa z myślą o ułatwieniu inwestycji publicznych mających na celu utrzymanie spójności społecznej i regionalnej, wspieranie transformacji ekologicznej, udoskonalenie standardów w zakresie pracy i środowiska naturalnego oraz rozwiązanie problemów dotyczących zdrowia publicznego;

6. potępia prowadzoną w Europie politykę oszczędnościową, która ogranicza popyt dla podmiotów prywatnych i publicznych;

7. apeluje do państw członkowskich o odzyskiwanie wszystkich przeznaczonych na wspieranie przedsiębiorstw środków w postaci dotacji, ulg podatkowych, obniżek cen gruntów itp., jeżeli przedsiębiorstwo decyduje się na przeniesienie produkcji lub zamknięcie zakładów produkcyjnych;

8. podkreśla, że w świetle dostępnych danych statystycznych oraz badań kobiety są niewystarczająco reprezentowane na większości stanowisk naukowych, inżynierskich i kierowniczych, jak i na wyższych szczeblach hierarchii zawodowej; stwierdza, że kobiety są zdecydowanie niewystarczająco reprezentowane w sektorach i zawodach związanych z naukami ścisłymi, technologią, inżynierią i matematyką, stanowią bowiem zaledwie 24 % grona naukowców i inżynierów; podkreśla fakt, że kobiety pracujące zawodowo w przemyśle wytwórczym są atutem dla UE, która musi wykorzystać wszelkie dostępne środki, aby ostatecznie wyjść z kryzysu gospodarczego i finansowego oraz stawić czoła zmianom ogólnospołecznym; zwraca się do Komisji o zidentyfikowanie wyzwań i przeszkód, przed jakimi stoją kobiety, oraz o propagowanie i wspieranie równości wynagrodzeń i równości w dostępie do wszystkich stanowisk pracy;

9. podkreśla rolę MŚP jako filaru przemysłu UE i przypomina o konieczności prowadzenia takiej unijnej polityki przemysłowej, która będzie uwzględniać specyfikę MŚP; zwraca w szczególności uwagę na znaczenie banków publicznych i regionalnych dla rozwoju przemysłowego i dostępu MŚP do finansowania; podkreśla znaczenie

spółdzielni pracowniczych i innych podmiotów gospodarki społecznej dla rozwoju przemysłu, zwłaszcza na poziomie regionalnym, oraz wzywa UE do opracowania polityki przemysłowej dostosowanej do ich potrzeb;

10. jest przekonany, że europejski przemysł powinien być postrzegany jako strategiczny atut; podkreśla, że jedynie solidny i odporny przemysł pozwoli państwom członkowskim stawić czoła różnym nadchodzącym wyzwaniom, w tym reindustrializacji, przestawieniu się na zrównoważony rozwój oraz tworzeniu miejsc pracy wysokiej jakości; podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie muszą lepiej przewidywać takie sytuacje społeczno–ekonomiczne i zapewnić zrównoważony charakter naszej sieci przemysłowej;

Ochrona praw pracowniczych i praw socjalnych

11. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia należytej ochrony socjalnej, odpowiednich warunków pracy i godziwych płac poprzez zapisanie tego w ustawodawstwie albo w układach zbiorowych oraz skutecznej ochrony przed niesprawiedliwym zwolnieniem z pracy;

12. potępia brak prawdziwej długofalowej polityki przemysłowej UE; apeluje o politykę przemysłową umożliwiającą zaangażowanie państwa w strategicznych sektorach przemysłu, w tym nacjonalizację, w celu utrzymania i rozwoju kluczowych sektorów produkcji oraz ochrony miejsc pracy;

13. podkreśla znaczenie umiejętności i kwalifikacji pracowników oraz opracowania wraz z partnerami społecznymi aktywnej strategii na rzecz ich poprawy; apeluje o politykę przemysłową gwarantującą rozwój tej wiedzy i jej uznanie za istotny atut europejskiego przemysłu; zwraca się o uwzględnienie kwestii utrzymania przemysłowego know-how i wykwalifikowanej siły roboczej w ocenie rentowności produkcji w poszczególnych zakładach;

14. apeluje do UE i jej państw członkowskich o dopilnowanie, aby przeznaczano odpowiednie środki finansowe na szkolenia i działania naprawcze jako wsparcie w trudnych okresach przejściowych w przemyśle europejskim; nalega, aby środki z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji wykorzystywać na pomoc pracownikom w odzyskaniu fabryk w celu utrzymania miejsc pracy zamiast ułatwiać zamykanie zakładów;

15. zwraca uwagę na rolę partnerów społecznych w opracowywaniu spójnej strategii przemysłowej, która musi obejmować wymiar społeczny w celu zagwarantowania, że obecne przemiany przemysłowe nie osłabią praw pracowniczych;

Powiązanie polityki handlowej z polityką przemysłową

16. podkreśla negatywny wpływ umów o wolnym handlu, takich jak CETA i TTIP, na przemysł europejski;

17. podkreśla, że polityka handlowa i inwestycyjna powinna mieć na celu przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju, tworzenia miejsc pracy dobrej jakości i promowania wysokich standardów społecznych i środowiskowych;

18. podkreśla potrzebę zapobiegania sytuacji, w której polityka handlowa UE wspierałaby praktyki antykonkurencyjne, w tym dumping socjalny i środowiskowy;

19. podkreśla, że przemysł europejski musi sobie radzić z ogólnoświatową konkurencją, w związku z czym wzywa Komisję do ponownej oceny definicji rynkowych i obecnego zbioru unijnych zasad konkurencji, aby uwzględnić ewolucję odnośnych rynków globalnych; wzywa Komisję, aby przeprowadziła też przegląd unijnych przepisów w dziedzinie konkurencji w celu uwzględniania norm socjalnych, podatkowych i środowiskowych przy zmaganiu się z globalnymi konkurentami, aby zapobiegać tym nowym formom dumpingu;

20. podkreśla potrzebę stworzenia spójnej i skutecznej strategii przeciw dumpingowi i subsydiom, która – w zgodzie z zasadami WTO – będzie uwzględniać wszystkie rodzaje dumpingu, łącznie z brakiem przestrzegania międzynarodowych norm społecznych, środowiskowych i podatkowych;

Digitalizacja europejskiego przemysłu

21. uważa, że megatrendy globalizacji i digitalizacji stanowią wyzwanie w pierwszej kolejności dla europejskich przedsiębiorstw i ich pracowników, ale jednocześnie i dla podmiotów kształtujących politykę, ponieważ bardzo dynamicznie się rozwijają i mają przekrojowy charakter; jest zatem przekonany, że polityka europejska musi przejść zmiany, aby być w stanie wspierać rozwój europejskiego przemysłu i zapewnić wysokiej jakości miejsca pracy w przemyśle wytwórczym w obliczu tej szybko zmieniającej się sytuacji; podkreśla, że nowa strategia w sprawie unijnej polityki przemysłowej musi powiązać różne obszary polityki z polityką przemysłową – przede wszystkim w zakresie handlu, ochrony środowiska, badań naukowych, inwestycji, konkurencji, energii i klimatu – w celu utworzenia jednego spójnego podejścia; jest przekonany, że strategia w sprawie unijnej polityki przemysłowej musi w inteligentny sposób łączyć elementy horyzontalne ze szczególnym podejściem do ważnych sektorów strategicznych;

22. w związku z tym podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji publicznych w łączność z wykorzystaniem technologii 5G i technologii światłowodowych jako narzędzia konwergencji oraz zadbania o solidną infrastrukturalną podstawę cyfrową europejskiego przemysłu; podkreśla znaczenie publicznej kontroli nad wspomnianym sektorem i jego regulacji, aby lepiej odpowiadać na potrzeby zmieniającej się gospodarki i zapobiegać zwiększaniu się przepaści cyfrowej; zwraca uwagę na znaczenie wybrania odpowiedniego czasu transformacji, tak aby zagwarantować, że dla obecnych użytkowników, takich jak nadawcy radiowi i telewizyjni, pozostaną wystarczające zasoby widma do wykorzystania, przy czym należy również uwzględnić znaczenie tych podmiotów dla europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego;

23. jest przekonany, że klastry oraz synergie między MŚP, podmiotami przemysłowymi, sektorem rzemiosła i innymi zainteresowanymi stronami mogą stanowić udane modele sprzyjające rozwojowi produkcji cyfrowej i innowacji; podkreśla podstawową rolę sektora publicznego w tworzeniu nowej wiedzy i innowacji cyfrowej; zwraca uwagę, jak istotna jest digitalizacja dla zmieniania modeli biznesowych, i apeluje do UE oraz państw członkowskich o dopilnowanie, aby prawo pracy zostało dostosowane do nowego otoczenia w celu zabezpieczenia praw pracowniczych i wzmocnienia roli

układów zbiorowych;

24. wzywa do promowania międzysektorowych sojuszy innowacji w celu przezwyciężenia podchodzenia do polityki przemysłowej w sposób jednotorowy, co hamuje potencjał innowacyjny; uważa, że publiczne inwestycje w rozwój tego odgrywają strategiczną rolę, i wzywa UE do wspierania publicznych inwestycji w innowacje;

25. przypomina o istotnej roli normalizacji, w tym opracowywania otwartych norm, i opowiada się za zdecydowanym dążeniem do odgrywania wiodącej roli w międzynarodowych organizacjach normalizacyjnych;

26. zwraca uwagę na rolę, jaką zamówienia publiczne mogą odegrać w rozwoju innowacji i nowych technologii cyfrowych w przemyśle; podkreśla jednak, że digitalizacji usług publicznych nie wolno wykorzystywać do zaostrzania środków oszczędnościowych w sektorze publicznym ani do ograniczania niezbędnych usług fizycznych; apeluje w związku z tym o zaangażowanie pracowników sektora publicznego w opracowywanie i wdrażanie publicznych strategii cyfrowych;

Powiązanie polityki przemysłowej z celami związanymi z przemianami

27. zwraca uwagę na potrzebę pełnego wykorzystania potencjału inwestycji publicznych i przemysłu pod względem technologii środowiskowych oraz zapewnienia ciągłego opracowywania i rozpowszechniania przez przemysł najlepszych dostępnych technik i pojawiających się innowacji, co doprowadzi do stworzenia przewagi konkurencyjnej przemysłu europejskiego, który powinien dążyć do oferowania najbardziej zrównoważonych produktów o najniższych kosztach cyklu życia;

28. podkreśla, że przemysł powinien odnosić korzyści z rozwoju projektów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, i zwraca w związku z tym uwagę na znaczenie wytwarzania energii na własne potrzeby czy umów dwustronnych zawieranych między producentami energii ze źródeł odnawialnych a przemysłem, co byłoby dla przemysłu sposobem na zminimalizowanie kosztów energii, a jednocześnie sprzyjałoby rozwojowi energii ze źródeł odnawialnych; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia najlepszych praktyk w tym zakresie, w szczególności w odniesieniu do sektorów energochłonnych; wyraża ubolewanie z powodu niskiego wsparcia dla projektów w dziedzinie energii odnawialnej z funduszy UE, w tym EFIS, i wzywa do większego skupienia się w budżecie UE na projektach związanych z energią odnawialną i gospodarką o obiegu zamkniętym, aby zapewnić zrównoważony rozwój przemysłowy i gospodarczy w UE;

29. podkreśla konieczność włączenia aspektów ochrony środowiska do innych obszarów polityki, takich jak gospodarka, przemysł, badania i innowacje, w celu stworzenia spójnego i wspólnego podejścia; uważa, że działania prowadzone w Unii należy też uzupełniać poszerzonymi działaniami międzynarodowymi i współpracą z krajami trzecimi w celu stawienia czoła wspólnym wyzwaniom;

30. podkreśla znaczenie zapewnienia odpowiedniego finansowania dla regionów, które są najbardziej dotknięte zmianami strukturalnymi, takich jak obszary wydobycia węgla, i wzywa do tego, aby instrumenty takie jak „fundusz sprawiedliwej transformacji” były ukierunkowane na rozwój przemysłowy w tych regionach w celu zapewnienia im trwałych realnych alternatyw gospodarczych;

31. wzywa do zdecydowanej poprawy wdrażania kryteriów w zakresie zrównoważoności, kwestii socjalnych i zatrudnienia przy korzystaniu z funduszy UE;

32. uważa, że konieczność przestrzegania praw pracowniczych oraz wysokich standardów ochrony konsumentów, zdrowia i środowiska musi stanowić kluczowy element każdej polityki reindustrializacji;

33. apeluje, aby polityka przemysłowa UE była oparta na jasno określonych celach i wskaźnikach – w tym na ambitnych celach w zakresie efektywności energetycznej, zasobów i klimatu – oraz na podejściu uwzględniającym cykl życia i gospodarkę o obiegu zamkniętym;

34. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządom i parlamentom państw członkowskich.